

Idrottspolitisk plan för Eskilstuna kommunkoncern 2016-2021

Eskilstuna i rörelse!

Syftet med Idrottspolitiska planen är att tydliggöra ansvar, prioriterade områden och önskad utveckling under de kommande åren.

1. Eskilstunas utmaningar

I Eskilstuna bor idag över 100 000 människor, både flickor och pojkar, kvinnor och män. En dryg femtedel av befolkningen är barn och unga under 18 år och ungefär lika stor andel är utrikes födda. Här talas många olika språk, de vanligaste förutom svenska är finska, arabiska och somaliska.

I jämförelse med riket har invånarna i Eskilstuna av tradition lägre utbildningsnivå och medelinkomst, samtidigt som arbetslösheten och andelen med försörjningsstöd är något högre. Liksom i många andra kommuner finns det dessutom stora skillnader i inkomst och utbildningsnivå mellan olika geografiska delar och bostadsområden.

Studier visar att bland annat utbildningsnivå och inkomst är viktiga faktorer för människors hälsa, levnadsvanor, kulturvanor, tillgång till digital teknik, valdeltagande och delaktighet i det demokratiska samhället. Dessutom har föräldrarnas bakgrund och livssituation betydelse för barn och ungas förutsättningar att tillgodogöra sig skolgången och ha en berikande fritid.

Kommunens verksamheter måste därför fånga upp invånarnas behov och möta ett föränderligt och kulturellt heterogent samhälle. Med det ansträngda ekonomiska läget är det även viktigt att se hur kommunens resurser och infrastruktur kan användas på bästa sätt och skapa störst värde för invånarna.

Under de senaste decennierna har polariseringen, det vill säga skillnaderna mellan olika grupper i samhället ökat. Det gäller både skillnader i inkomst, åsikter och hälsa. Det ger även människor olika förutsättningar för idrottsvanor – vad man har tillgång till, tar del av, är intresserad av eller har råd med. Eskilstuna är inget undantag. Enligt Rädda barnens rapport ”Barnfattigdom i Sverige 2015” var andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Eskilstuna 22,4 procent år 2013, det vill säga cirka 4 500 barn, vilket kan jämföras med 12,0 procent i hela riket.

2. Definitioner

Idrott är fysisk aktivitet som vi utför för att ha roligt, må bra och prestera mera. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning. Organiserad eller icke-organiserad fysisk aktivitet som vi ägnar oss åt för att förbättra vår fysiska och psykiska kondition, utveckla sociala relationer eller nå tävlingsresultat på olika nivåer.

Barnidrott är verksamhet för flickor och pojkar upp till tolv år.
Ungdomsidrott är verksamhet för utövare mellan tretton och tjugo år.

Motion betyder rörelse och motionsidrott är i litteraturen än vanligt förekommande begrepp. *Motionsidrott* är aktivitet främst för att förbättra hälsa, fysisk kapacitet och välbefinnande. I resterande del av planen kommer ordet motion användas i enlighet med definitionen ovanför för motionsidrott.

Idrottsrörelsen definieras som alla förbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet (RF) och deras medlemsföreningar. Till Idrottsrörelsen hör också stödorganisationerna, det vill säga RF och dess distriktförbund som stödjer, leder och företräder idrottsrörelsen, SISU Idrottsutbildarna som utbildar och bildar idrottsrörelsen, Sverige Olympiska kommitté och Sveriges Paralympiska Kommitté som förbereder och leder det svenska deltagandet i olympiska respektive paralympiska spel.

Anläggningar och idrottsmiljöer definieras i detta dokument som: ”Anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott eller motion oavsett ägandeförhållanden. I resterande del av planen kommer ordet idrottsanläggningar användas i enlighet med definitionen ovanför och inbegripa både idrottsanläggningar och idrottsmiljöer.

Med *Arenor* avses arenor med stor publikkapacitet avsedd för senior verksamhet

Med *anläggningsnära lokaler/ytor* avses omklädningsrum, förråd och liknande.

3. Ansvar och uppföljning

Mål och åtaganden i idrottspolitiska planen ska föras in i respektive nämnds årliga verksamhetsplaner och följas upp i verksamhetsberättelserna.

En samlad uppföljning och utvärdering av handlingsplanen ska ske inför nästa revidering. Den nämnd som ansvarar för en viss aktivitet ska också följa upp den. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att samordna utvärdering och revidering.

Följande verksamheter omfattas av idrottspolitiska planen

- Hela Eskilstuna kommunkoncern och ska vara vägledande i samverkan med aktörer från civilsamhället, näringslivet och akademin.

2.1 Mål

Genom att formulera uppföljningsbara mål kan man följa verksamhetens riktning och utveckling över tid – gör vi rätt saker, i rätt omfattning och för rätt målgrupper?

Den idrottspolitiska planens mål och aktiviteter redovisas utifrån koppling till kommunens strategiska mål. Planen anger även en tidsperiod för varje aktivitet och vilken eller vilka nämnder som ansvarar för att bidra till att uppnå målet. Varje nämnd ansvarar själva för att ta fram relevanta nyckeltal som stödjer uppföljningsprocessen för att arbeta målinriktat.

4. Den idrottspolitiska inriktning 2016-2021

Idrotten är en plats för lek och glädje, träning och tävling och det är en plats för alla. Idrott och motion finns både organiserad och icke organiserad, ideell och kommersiell. Det viktigaste är att invånare i kommunen är fysiskt aktiva och kommunen skapar förutsättningar och möjligheter för oss själva att bedriva verksamhet och framförallt för att föreningslivet ska kunna göra det. Det för att höja hälsotalen och bidra till ökad livskvalitet för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Eskilstuna gör *Idrottsevolution*. Idrott är en viktig del i Eskilstunas varumärke. Ur Eskilstunas mångåriga industrihistoria har det växt fram en stark förenings- och idrottstradition med stor bredd som har skapat flera elitföreningar inom sporter som handboll, fotboll, speedway och gymnastik. Idrotten utvecklar Eskilstuna kommun.

De övergripande målen för perioden är:

- Alla invånare i Eskilstuna kommun ska ha samma möjligheter att utöva idrott organiserat eller på egen hand. Det ska ske oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion eller annan trosuppfattning, ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller socioekonomisk status
- All idrottsverksamhet för flickor och pojkar i Eskilstuna kommun ska vara förenlig med FNs konvention om barns rättigheter.

Prioriterade grupper för perioden är barn och unga, personer med funktionsnedsättning, och flickor/unga tjejer med utländsk bakgrund

Den idrottspolitiska planen ska bidra till att uppnå kommunens vision och strategiska mål och handlingsplanens åtgärder ska tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

5. Idrottspolitikens målområden

Inom varje målområde finns ett **övergripande mål** som beskriver hur utvecklingen skall se ut. Till varje övergripande mål är ett antal **delmål** knutna som i sin tur ska leda till att det övergripande målet nås. Slutligen beskrivs de **aktiviteter** som ska leda kommunens arbete mot målen.

Målområde 1. Idrott och motion för alla

Genom att skapa förutsättningar och likvärdiga möjligheter för idrott och motion för eskilstunaborna i vardagen bidrar idrottsrörelsen och andra aktörer till ett rikt idrotts- och fritidsutbud och en attraktiv stad och landsbygd. Det är viktigt att idrott utformas så att den är tillgänglig för alla och så att den når de grupper som har störst behov. För kommunen och idrottsrörelsen innebär det att verksamhet ibland måste göras olika för att det ska bli lika.

Delmål:

- Kommunkoncernen ska skapa förutsättningar för dess invånare till ett livslångt idrottande och motionerande.
- Stärka socioekonomiskt svaga grupper för att de ska vara mer fysiskt aktiva.

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Utforma skolgårdar så att de stimulerar till lek, spontan rörelse och idrott	2021	BOU, TSN
Erbjuda ett fritidsutbud och miljöer nära hemmet som kan stimulera till lek, spontanidrott och vardagsmotion	2019	KFN, TSN, SBN, VOF, K-fast
Genomföra insatser för att kvinnor i åldern 65-84 ska ha en mindre stillasittande vardag	2018	VOF, TSN
Genomföra insatser för att personer med funktionsnedsättning ska ha en mindre stillasittande vardag	2018	VOF, BOU, TSN
Kultur- och fritidsförvaltningen och föreningslivet ska inleda ett samarbete med socialförvaltningen för att stötta socioekonomiskt utsatta barn till en meningsfull fritid via föreningsidrott eller kultur	2018	KFN, SN, TSN
Fortsätta utveckla idrottsbibliotek på fler platser i Eskilstuna kommun	2020	KFN, BUN, TSN K-fast
Utreda möjligheterna att införa idrott, rörelse och/eller motorikövningar under skoldagensram i syfte att öka skolresultaten	2019	BUN, TSN

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Arbeta med infrastruktur som bidrar till spontant och icke organiserad idrott och motion så som utegym, spontanidrottsplatser (allaktivitetsparker) och näridrottsplatser	Pågående	SBN, KFN, TSN
Investeringar i allaktivitetsparker	Pågående	KFN
Investeringar i utegym	Pågående	SBN, TSN
Arbeta för att det ska finnas attraktiva grönytor i anslutning till bostäder	löpande	SBN

Målområde 2 – En god barn- och ungdomsidrott

Idrotten har en unik förmåga att nå ut till barn och ungdomar. Någonstans mellan 80 och -90 procent av alla barn och ungdomar i Sverige har vid något tillfälle under sin uppväxt varit i kontakt med en eller flera idrottsföreningar.

En gemensam nämnare för studier av barn- och ungdomsidrott är att barn och unga idrottar för att det är roligt. Glädjen till idrotten är det viktigaste. Det som förespråkas inom idrotten är en allsidig och glädjefylld träning där så många som möjligt deltar långt upp i åldrarna

Delmål:

- Ledarnas kunskap om FNs konvention om barns rättigheter ska höjas och utvecklas, liksom metoder för att efterleva den
- Andelen flickor och pojkar som fortsätter idrotta och motionera i föreningsidrotten efter 13 år ökar
- Andelen flickor med utländsk bakgrund inom föreningsidrotten ökar

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
I samverkan med SISU idrottsutbildarna höja aktivitetsledares kunskaper om FNs konvention om barns rättigheter.	2020	KFN, SISU
Stödja föreningar som vill arbeta för en god barn- och ungdomsidrott genom projekt eller utbildning	2018	KFN, EKF
Uppmärksamma föreningar eller enskilda ledare som under året har bedrivit en mycket god barn och ungdomsidrott utifrån barnkonventionen	2018	KFN

*regleras i överenskommelse med SISU

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Barn och ungdomar tilldelas träningstider före vuxna i kommunalt drivna idrottsanläggningar- och miljöer.	löpande	KFN
Hyror och avgifter för barn- och ungdomsverksamhet är lägre än för vuxna*	Löpande	KFN
Föreningar som tar emot bidrag för barn- och ungdomsverksamhet ska kunna redovisa att pengarna används för barn och ungdomar	Löpande	KFN
Öka möjligheten för barn att kostnadsfritt prova olika idrotter genom att stärka konceptet <i>Öppen idrott och Idrott åt alla</i>	Pågående	KFN, BUN, TSN
Ge ekonomiskt stöd till SISU idrottsutbildarna för att arbeta med föreningarnas barn-ungdomsidrott i enlighet med <i>Idrotten Vill</i> .	Löpande	KFN

Målområde 3. Ett stödsystem som utvecklar

Det stöd idrottsrörelsen får från Eskilstuna kommunkoncern är ett erkännande av deras samhällsnytta. Det samlade stödet ska främja integration och stödja en hållbar utveckling. Resurserna ska fördelas likvärdigt mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Stödet ska ge alla möjlighet att ta del av fritidsutbudet i Eskilstuna kommun.

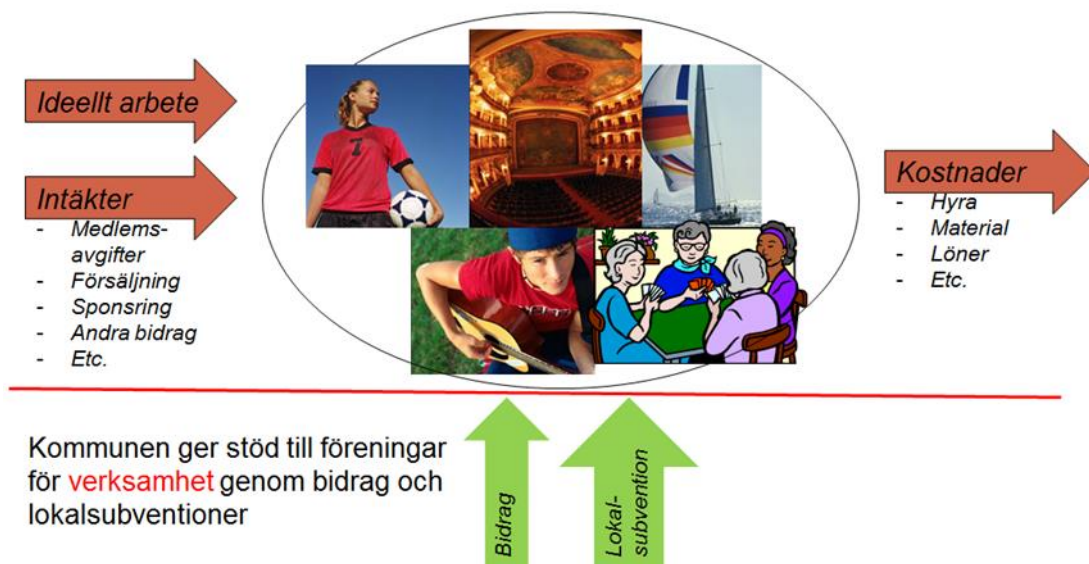
För att skapa förtroende är det viktigt att kommunkoncernen alltid är öppen och transparent kring beslut om bidrag och sponsring, med tydliga regelverk. Vi behöver visa att fördelningen av bidrag eller sponsring sker utifrån likställighet och på demokratiska grunder.

Under mandatperioden 2010 – 2014 arbetade kommunen fram ett nytt system för stöd till föreningslivet. Cirka 30 bidragsformer blev till sju:

- Stimulansbidrag utifrån idrotts- och kulturpolitik
- Utbildningsbidrag för ledare och förtroendevalda
- Aktivitetsmedlemsbidrag
- Bidrag till lokaler och anläggningar
- Arrangemangsbidrag
- Bidrag till samlingslokaler
- Bidrag till verksamhet med särskild samhällsnytta

Föreningarnas verksamhet är deras ansvar. Kommunen kan stödja verksamhet:

Verksamhet är föreningens ansvar

Lokalsubventioner är en annan viktig del av kommunens stöd till föreningslivet.

Delmål:

- Regler och kriterier för bidrag och sponsring ska vara begripliga och transparenta.
- Bidrag och sponsring ska fördelas likvärdigt mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Tydligare koordinera kommunens stöd och subventioner till föreningslivet	2019	KFN, KS, TSN, EKF
Utreda möjligheterna att stödja icke föreningsdriven/oorganiserad idrott	2019	KFN
Utreda möjligheten att inrätta ett investeringsbidrag till föreningar med egen anläggning	2018	KFN

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Regler för bidrag ska vara begripliga och transparenta för föreningslivet	Pågående	KFN. KS
Utveckla e-tjänster för stöd till föreningslivet och allmänheten	Pågående	KFN
Genomföra en föreningsenkäten varje år	Pågående	KFN
Överenskommelse med SISU idrottsutbildarna - erbjuda utbildningsinsatser för kommunens idrottsföreningar.	Pågående	KFN

Målområde 4. Tillgång till anläggningar och arenor

Fina, sunda och säkra anläggningar lockar besökare som vill uppleva idrott och aktiva som vill utöva idrott. Eskilstuna kommun har under perioden 2011 – 2017 investerat i infrastruktur för idrotten för nästan 1 miljard kronor. Flera av de stora investeringarna görs utifrån behov av nya anläggningar till exempel Munktellbadet som kommer både allmänheten och föreningslivet till del för en bättre folkhälsa.

Andra investeringar som gjorts under de senaste fem åren är Utveckling av konstgräsplaner, byte av konstgräs på Tunavallen, ny träningshall för issporter, träningshallar i Skjulsta och ny arena. Dessutom pågår ett arbete med att utveckla kommunens friluftsområden, ett flertal utegym har anlagts och investeringar för allaktivitetsparker finns.

Det behövs en långsiktig, ansvarsfull investeringsplan som ser till helheten samtidigt som initiativ och nya idéer från olika aktörer ska välkomnas. Anläggningar och arenor ska kunna användas flexibelt för att svara upp mot olika och nya behov samt nya idrotter. Det ska vara lätt för flickor, pojkar och kvinnor, män att ta sig till kommunens anläggningar. Det är viktigt att stadsplanera för tillgänglighet med attraktiva och trygga cykelvägar och bussförbindelser.

Den goda infrastruktur som kommunen har ska användas och nyttjas på bästa möjliga sätt för att främja folkhälsan och öka hälsotalen i Eskilstuna. Användningen av anläggningar och arenor ska genomföras av ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv, bidra till att minska skillnader i människors livsvillkor och utvecklas i samverkan med kommunala och andra aktörer.

Delmål:

- Kommunens idrottsanläggningar och anläggningsnära lokaler används i likvärdig stor grad av kvinnor/flickor och män/pojkar.
- Kommunen ska sträva efter att anläggningar och arenor nyttjas optimalt.
- Under planens gällande tid ska kommunens publika arenor miljödiplomeras.
- Idrottsanläggningar ska vara tillgängliga och säkra.

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Skapa förutsättningar för idrott och motion i den fysiska planeringen	2021	SBN
Ersätta ytor för idrott och motion med likvärdig yta om de bebyggs eller får annan användning. Närhetsprincipen ska beaktas	2020	KS, SBN
Bokningssystemet ska tydligt visa hur tillgången till idrottsanläggningar fördelas mellan kvinnor/flickor och män/pojkar	2019	KFN
Miljödiplomering av utvalda idrottsanläggningar och arenor	2021	KFN, TSN, ESEM
Genomföra insatser för att höja kunskapen kring förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att utöva idrott.	2019	KFN, TSN, VON, BUN
Inventera och kartlägga idrottsanläggningar utifrån ett tillgänglighetsperspektivet med fokus på inomhusanläggningar	2021	KFN, TSN
Analysera investeringar i idrottsanläggningar, arenor och områden avsatta för rörelse och motion ur ett jämställdhetsperspektiv i samband med investeringsplan-budget.	2018	KFN, KS, TSN, SBN

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Kollektivtrafiken planeras så att alla kommuninvånare har möjlighet att på ett säkert sätt ta sig till idrottsanläggningar/ idrottsmiljöer	pågående	SBN
Energieffektiviseringar av idrottsanläggningar/miljöer	Pågående	KFN, KS, TSN

Målområde 5. Elitidrott och evenemang

Elitidrott

Elitidrott är bara en liten del av tävlingsidrotten med har en stor betydelse för idrottsrörelsen. Idrottsliga framgångar ger en positiv uppmärksamhet och skapar förebilder. Det stärker Eskilstunas varumärke och gör eskilstunaborna stolta över orten. Kommunen bidrar till att skapa förutsättningar för en framgångsrik elitidrott genom tillgång till anläggningar för träning och tävling. .

Specialförbund och europeiska eller internationella förbund ställer höga krav på anläggningar och publika arenor för elitevenemang. Det är viktigt att idrotten tar ett eget ansvar för ökade kostnader som satsningar på infrastruktur kan innebära i samband med elitidrott.

Idrottsevenemang och arrangemang

Det stora och det lilla, båda behövs för en evenemangsstad. Det lokala kulturlivet och idrotten utgör med hela sin bredd och rikedom den nödvändiga basen för evenemang och möten i Eskilstuna. Evenemang i olika storlekar är en viktig del i många idrottsföreningars verksamheter. Det kan vara en viktig inkomstkälla för föreningen och bidrar även till gemenskap och en känsla av samhörighet genom det ideella engagemang som det innebär att planera och genomföra ett evenemang.

Idrott och idrottsevenemang marknadsför och lockar fler besökare till Eskilstuna. Eskilstuna kommunkoncern har i sin *Evenemangsstrategi* pekat ut vägen för hur Eskilstuna ska utvecklas som evenemangsstad. Den anger mål och steg som kommunen bör ta.

Genom att lyfta fram Eskilstunas fördelar kan vi påverka fler arrangörer att välja kommunen som plats för nationella och internationella cuper och tävlingar.

Delmål:

- Kommunkoncernen och idrottsrörelsen ska tillsammans sträva efter att skapa de förutsättningar för att arrangörer ska vilja förlägga sina idrottsevenemang i Eskilstuna
- Eskilstuna ska vara en kommun där det finns möjligheter för unga kvinnor och unga män att satsa och utvecklas inom sin idrott.

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Harmonisera regelverk för sponsring från kommunala bolag med det av Kommunfullmäktige beslutade regelverket för föreningsbidrag.	2017	EKF
Starta ett forum för dialog med elitföreningar	2018	DEAB, KFN, KS
Verka för att Mälardalens högskola ska anpassa utbildningarna för elitidrottare.	2021	KS

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Kommunkoncernen stödjer idrottsföreningar som vill arrangera större tävlingar och mästerskap (nivå 4-5 enligt evenemangsstrategin)	Pågående	DEAB
Eskilstunas möjligheter och geografiska läge marknadsförs för att påverka specialförbund att välja Eskilstuna som ort för evenemang	Pågående	DEAB
Teckna överenskommelser med idrottsföreningar inom ramen för samverkansöverenskommelser för ortsutveckling och platsvarumärket Eskilstuna.	Pågående	KS
Uppmärksamma eskilstunabor som har tagit medalj i nationella och internationella mästerskap	Pågående	KFN

Målområde 6. Samverkan som framgångsfaktor

Genom samarbete stärks möjligheterna till att invånare får bättre förutsättningar för idrott och motion. Det är viktigt att kommunen visar vägen och bjuder in till samverkan med flera olika aktörer för att kunna stimulera till ett brett utbud av aktiviteter som är angeläget för kvinnor och män, flickor och pojkar i alla åldrar och med olika förutsättningar.

Delmål:

- Eskilstuna kommun ska stärka samverkan med aktörer i civilsamhället, näringslivet och akademien som bidrar till ökade hälsotal och ökad fysisk aktivitet hos kommunen flickor och pojkar, kvinnor och män.
- Nämnder med ansvar för skola och föreningslivet ska samverka för att stärka flickor och pojkars fysiska aktivitet och motionsvanor för ett livslångt idrottande och för att skapa goda livsvillkor.
- Nämnder med ansvar för socialtjänst ska söka samverkan med föreningslivet för att stärka brukares och boenden på särskilda boende, omsorgsboenden, och äldreboendes fysiska aktivitet och motionsvanor för en meningsfull fritid och vardag samt för en god folkhälsa

Aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Skapa en plattform för skola och föreningsliv att mötas för att hitta samverkansformer	2018	BUN/TSN KFN
Utreda förutsättningar för att införa ett stipendium till studenter på Mälardalens högskola för uppsatser (minst 3 nivå) som är av intresse för kommunens folkhälsoarbete och/eller idrottsliga arbete	2019	KS, KFN
Skapa aktiviteter för brukare med funktionsnedsättning i samverkan med föreningslivet utifrån brukarens behov för att stärka brukarens motionsvanor	2019	VON/TSN
Skapa aktiviteter för brukare på omsorgsboenden och i ordinärt boende i samverkan med föreningslivet utifrån brukarens behov för att stärka brukarens motionsvanor	2019	VON/TSN

Pågående aktiviteter	Klart senast	Ansvarig
Samverkan i den idrottsstrategiska gruppen och föra dialog i mellan kommunen genom KFF, EIS och SI	Pågående	KFN